

De minister voor Rechtsbescherming

Afdeling Strategie

Postbus 20301
2500 EH Den Haag

bezoekadres
Kneuterdijk 1
2514 EM Den Haag

correspondentieadres
Postbus 90613
2509 LP Den Haag

datum 15 juni 2022
doorkiesnummer
e-mail
ons kenmerk
uw kenmerk
cc
bijlage(n)
onderwerp Advies Ontwerp Besluit tot wijziging Besluit Videoconferentie

www.rechtspraak.nl

Geachte heer Weerwind,

Bij brief van 20 april 2022, kenmerk verzocht u de Raad voor de rechtspraak (de 'Raad') advies uit te brengen inzake het Ontwerp Besluit (AMvB) tot wijziging van het Besluit Videoconferentie in het bijzondere belang van beveiliging (het 'Besluit').

HET BESLUIT

Deze AMvB strekt tot wijziging van artikel 2 lid 3 Besluit Videoconferentie. Deze wijziging breidt de daar genoemde uitzondering uit, in die zin dat zonder instemming van de verdachte of diens raadsman van videoconferentie gebruik kan worden gemaakt indien de meervoudige kamer of de rechter-commissaris bepaalt dat videoconferentie noodzakelijk is, niet alleen in het bijzondere belang van de beveiliging van de zitting, maar ook in het bijzondere belang van de beveiliging van het vervoer naar en van de zitting vanuit een penitentiaire inrichting.

Na overleg met de gerechten, adviseert de Raad als volgt.¹

¹ De Raad voor de rechtspraak heeft op grond van artikel 95 van de Wet op de rechterlijke organisatie een wettelijke adviestaak met betrekking tot nieuwe wets- en beleidsvoorstellen die gevolgen hebben voor de rechtspraak. De adviezen worden vastgesteld na overleg met de gerechten. De Raad voor de rechtspraak is een adviescollege in de zin van artikel 79 en 80 van de Grondwet. Bij het opstellen van zijn adviezen beoordeelt de Raad de voorgenomen wet- en regelgeving in het bijzonder op de gevolgen voor de organisatie en de werklust van de gerechten en op de (praktische) toepasbaarheid en uitvoerbaarheid. Rechters zijn bij de behandeling van individuele zaken niet gebonden aan de inhoud van de wetgevingsadviezen van de Raad voor de rechtspraak.

datum 15 juni 2022
kenmerk
pagina 2 van 9

ADVIES

1. Wijziging van ‘enkelvoudige kamer’ naar ‘rechter-commissaris’

Hoofdstuk II Besluit Videoconferentie ziet op ‘telehoren’ oftewel ‘horen door middel van videoconferentie’ in het strafrecht.² Artikel 2 lid 1 benoemt twee gevallen waarin telehoren van de verdachte zonder instemming van de verdediging niet mogelijk is:

- bij de voorgeleiding voor de rechter-commissaris in verband met de inbewaringstelling en
- bij de inhoudelijke behandeling van de zaak ter terechtzitting van de meervoudige kamer.

Artikel 2 lid 3 Besluit Videoconferentie bepaalt dat de meervoudige of enkelvoudige kamer hiervan kan afwijken (en dus de verdachte kan horen via videoconferentie zonder zijn instemming) indien dit noodzakelijk is in het bijzondere belang van de beveiliging van de zitting. In dit Ontwerp Besluit wordt voorgesteld ‘enkelvoudige kamer’ te vervangen door ‘rechter-commissaris’. Strikt genomen is dit een uitbreiding, omdat het derde lid in de huidige redactie de rechter-commissaris geen bevoegdheid geeft af te wijken van het eerste lid. Hier lijkt echter sprake van een misslag, nu de ‘enkelvoudige kamer’ niet voorkomt in het eerste lid. Deze redactie stamt nog uit de tijd dat artikel 2 Besluit Videoconferentie anders geredigeerd was en meer beperkingen kende voor de toepassing van videoconferentie. De voorgestelde wijziging komt de Raad logisch voor.

De tweede voorgestelde wijziging betreft een uitbreiding van het genoemde derde lid met de woorden ‘of van het vervoer naar of van de zitting’. Dit biedt de mogelijkheid niet alleen af te wijken van het eerste lid indien dit noodzakelijk is vanwege de beveiliging van de zitting, maar ook vanwege de beveiliging van het vervoer. Deze uitbreiding leidt tot onderstaande reflecties.

2. Aandacht voor en uitbreiding van lid 3

De uitzondering van het derde lid is in het Besluit Videoconferentie terechtgekomen bij de wijziging van dit Besluit in 2006 en heeft toen (mogelijk ten onrechte) weinig aandacht gekregen. In de Nota van Toelichting werden er slechts vier zinnen aan gewijd³ en ook de Raad maakte er in zijn advies geen opmerkingen over.⁴

Inmiddels is niet alleen het Besluit Videoconferentie behoorlijk veranderd⁵, maar ook de toepassing ervan en de maatschappelijke context waarin dit plaatsvindt. Onder invloed van de coronacrisis en het streven besmettingen in penitentiaire inrichtingen en gerechten te voorkomen, is geïnvesteerd in de vereiste techniek en is telehoren op veel grotere schaal toegepast dan ooit tevoren. De afgelopen jaren is veel ervaring opgedaan en een beter beeld verkregen van de voordelen en nadelen van telehoren. Hier is

² ‘Horen door middel van videoconferentie’ is de formele, wettelijke term. In de praktijk wordt vaak gebruikt gemaakt van de informele, kortere term ‘telehoren’.

³ [Staatsblad 2006. 610 | Overheid.nl > Officiële bekendmakingen \(officielebekendmakingen.nl\)](#)

⁴ [Microsoft Word - R 7913 ADVIES amvb videoconferentie strafrecht.def.doc \(rechtspraak.nl\)](#)

⁵ [Staatsblad 2020. 101 | Overheid.nl > Officiële bekendmakingen \(officielebekendmakingen.nl\)](#)

datum 15 juni 2022
kenmerk
pagina 3 van 9

ook uitgebreid onderzoek naar verricht.⁶ Ook overigens hebben zich de nodige ontwikkelingen voorgedaan in het politieke denken over het strafrecht, zoals de toegenomen belangstelling voor de positie van het slachtoffer en de nadruk op de bestrijding van ondermijning.

Tegen die achtergrond wordt nu wél met aandacht gekeken naar de uitzondering van artikel 2 lid 3 Besluit Videoconferentie, dat de afgelopen 16 jaar toch een dode letter leek. Er zijn de Raad immers geen gevallen bekend waarin hieraan toepassing is gegeven. De bepaling wordt nu echter afgestoft en uitgebreid.

In de NvT ('Nota van Toelichting') ligt het standpunt besloten dat dit Ontwerp Besluit geen uitbreiding of wijziging van het Besluit Videoconferentie bevat. Zo staat op p. 3 onder § 4: "*De wijziging in dit Besluit betreft een verduidelijking van hetgeen al in artikel 2, derde lid, van het Besluit besloten ligt.*" Ten eerste roept dat de vraag op wat dan de zin is van dit Ontwerp Besluit. Ten tweede wordt niet toegelicht waaruit zou blijken dat het huidige artikel 2 lid 3 Besluit Videoconferentie reeds de basis biedt voor een uitzondering op de enkele grond van beveiliging van het vervoer van de verdachte. Dit volgt niet uit de tekst van de wet en ook niet uit de Nota van Toelichting van destijds. Jurisprudentie over deze bepaling is niet aanwezig.

Er lijkt dus wel degelijk sprake van een wijziging in de regeling en bovendien van toegenomen aandacht voor de mogelijkheden van telehoren in een veranderende omgeving. Dat geeft de Raad aanleiding tot onderstaande opmerkingen.

3. Beslissing bij de rechter in de concrete zaak

Artikel 2 lid 3 Besluit Videoconferentie legt de beslissing om tóch te kiezen voor telehoren bij de voorgeleiding of de inhoudelijke MK-zitting, zonder instemming van de verdediging, bij de rechter, die een afweging maakt in de concrete zaak. Dit lijkt de Raad juist. Deze beslissing behoort tot het rechterlijk domein. Het is bovendien van belang geen *categorieën* verdachten bij voorbaat uit te sluiten van fysieke aanwezigheid, maar per zaak (en mogelijk zelfs per zittingsdag) een afweging te maken.

Om deze afweging tussen enerzijds het aanwezigheidsrecht en anderzijds het belang van vervoersveiligheid goed te kunnen maken zal de rechter concrete en voldoende onderbouwde informatie over de vervoersrisico's nodig hebben. De beveiligingsbelangen zijn de te wegen belangen en die moeten worden onderscheiden van belangen als 'overlast voor omwonenden of weggebruikers' en 'financiële belangen om vervoer dat veel personeelsinzet vraagt, achterwege te kunnen laten'. Het risico van vervoer van een verdachte is nooit nul. De rechter toetst niet of het vervoer 100% veilig is, maar of

⁶ Vgl. bijvoorbeeld: De Hoon, Hirsch Ballin & Bollen, *De verdachte in beeld*, [WODC-rapport](#) 12 oktober 2020, ZonMW rapportage februari 2022, '[Gevolgen van covid-19 voor de rechtspraak en kwetsbare rechtszoekenden](#)' en M. Boone, M. Dubelaar & S. van Wingerden, 'Een meer structurele inzet van de videoconferentie in strafzaken? Lessen uit empirisch-juridisch onderzoek naar de ervaringen met digitaal horen tijdens de COVID19-pandemie', in *NJB* 2022/11, p. 830-836.

de Rechtspraak

Raad voor de
rechtspraak

datum 15 juni 2022
kenmerk
pagina 4 van 9

het vervoer redelijkerwijs onmogelijk is gezien de risico's.⁷ Dat het veel mensen en middelen kost om een verdachte te vervoeren, kan verband houden met de veiligheidsrisico's van het vervoer, maar is op zichzelf geen reden om voor telehoren te kiezen.

Vanwege het principe van interne openbaarheid moeten stukken over veiligheidsrisico's die ter kennis komen van de rechter ook gedeeld worden met de verdediging. Vaak zal dat geen probleem zijn; deze stukken zijn lang niet altijd geheim. Als er bijvoorbeeld sprake was van een ontsnappingspoging, is dat vaak bij alle procesdeelnemers bekend. Mocht er toch sprake zijn van uiterst gevoelige informatie, dan zou de zittingsrechter de rechter-commissaris kunnen verzoeken die informatie te beoordelen en zijn conclusies over het dreigingsniveau te delen met de zittingscombinatie. Voor deze procedure is geen aparte/ nieuwe wettelijke grondslag nodig; dit is nu reeds mogelijk.

4. Verschijningsplicht

Op de eerste pagina van de NvT wordt toegelicht waarom de voorgestelde wijziging nu nodig wordt geacht. Daarbij wordt gewezen op een *'buitencategorie van personen verdacht van zware criminaliteit die er veel voor over heeft om de levenslange gevangenisstraffen die haar boven het hoofd hangt te ontlopen of om tijdens detentie door te gaan met criminele activiteiten.'* Bij zaken waarbij de verdenking en de mogelijke straf zwaar zijn en er dus veel op het spel staat, weegt het aanwezigheidsrecht ook zwaar. Bovendien gaat voor dergelijke verdachten binnenkort⁸ een verschijningsplicht gelden.

Deze wettelijke verplichting bij de inhoudelijke behandeling te verschijnen vloeit voort uit de Wet Uitbreiding Slachtofferrechten, die recent is aangenomen door het parlement. Zodra deze wet in werking treedt, zal het eerste lid van het nieuwe artikel 258a Wetboek van Strafvordering als volgt luiden:

'De verdachte is verplicht in persoon op de terechtzitting te verschijnen indien hij zich in voorlopige hechtenis bevindt in verband met de zaak en het bevel voorlopige hechtenis niet is geschorst of indien hij zich in detentie bevindt in verband met een andere zaak dan die op de terechtzitting wordt behandeld. Deze verplichting betreft alleen de terechtzitting waarop de zaak inhoudelijk wordt behandeld en voor zover het een misdrijf betreft: a. dat wordt genoemd in artikel 51e, eerste lid, of b. dat wordt genoemd in de artikelen 141, eerste lid en tweede lid, onder 1°, 181, eerste en tweede lid, 182, eerste lid en tweede lid, onder 1°, 248c, 252, tweede lid, 290, 296, eerste en tweede lid of 301, eerste lid, van het Wetboek van Strafrecht.'

In de MvT bij de Wet Uitbreiding Slachtofferrechten wordt toegelicht dat met de invoering van de verschijningsplicht een principiële wijziging ten opzichte van het huidige stelsel is beoogd. Verschijning is niet meer slechts verplicht bij een rechterlijk bevel, maar het wettelijk uitgangspunt.

⁷ De verantwoordelijkheid voor de beveiliging van het gebouw ligt bij het gerechtsbestuur. Zij kunnen op basis van ontvangen informatie over veiligheidsrisico's besluiten dat de zitting niet op de geplande datum of locatie kan plaatsvinden en moet worden verplaatst (in tijd of locatie).

⁸ Mogelijk per 1 januari 2023?

Raad voor de
rechtspraak

datum 15 juni 2022
kenmerk
pagina 5 van 9

Daarbij wordt gewezen op het belang van het slachtoffer om het spreekrecht uit te oefenen in aanwezigheid van de verdachte, maar ook op het onmiddellijkheidsbeginsel en de openbaarheid van het proces. Wat betreft de onmiddellijkheid wordt in de MvT op p. 5 gewezen op het *'belang dat een verdachte direct waarneemt wat op de terechtzitting wordt besproken, wat de overige procesdeelnemers verklaren, in het bijzonder over zijn rol bij het tenlastegelegde feit, en welk onderzoeksmateriaal ter onderbouwing van het hem gemaakte verwijt wordt gepresenteerd.'* Naast het belang van directe waarneming door de verdachte wordt ook gewezen op het belang van directe waarneming van de verdachte; *'Verder worden de rechter en officier van justitie daardoor in meer gevallen in staat gesteld zich over de persoon van de verdachte een indruk te vormen en hem te ondervragen. Dit bevordert de waarheidsvinding en uiteindelijk ook de kwaliteit van de beslissing van de rechter.'* Ten slotte wordt in het licht van de openbaarheid van het proces gewezen op de kenbaarheid, zichtbaarheid en controleerbaarheid van hetgeen zich in de zittingszaal afspeelt en geconcludeerd dat het ook daarom het meest passend is dat de verdachte van een ernstig zeden- of geweldsmisdrijf in persoon verschijnt.⁹

De principiële overwegingen achter deze nieuwe, recent aangenomen en binnenkort in te voeren bepaling lijkt op gespannen voet te staan met (de ratio van) de voorgestelde uitzondering in dit Ontwerp Besluit. De Raad geeft in overweging in de NvT te reflecteren op deze spanning tussen (schijnbaar?) tegengestelde visies op het belang van fysieke aanwezigheid ter zitting bij verdenking van ernstige strafbare feiten.

5. Mensenrechtentoetsing

Artikel 2 lid 1 Besluit Videconferentie ziet op twee heel cruciale momenten voor de verdachte, kortgezegd de eerste beslissing over zijn voorlopige hechtenis en de zitting waarop de schuldvraag aan de orde is. Het is een belangrijk (mensen)recht dat na aanhouding wegens een strafbaar feit de verdachte binnen enkele dagen (in persoon) voor de rechter wordt geleid die beoordeelt of het voorarrest terecht is en of deze verlengd moet worden of niet (habeas corpus rechten zoals onder andere tot uitdrukking gebracht in artikel 5 EVRM).

De toepassing van telehoren bij de inhoudelijke behandeling, terwijl de verdachte zelf heeft aangegeven graag ter terechtzitting te willen verschijnen vormt een beperking van het aanwezigheidsrecht¹⁰ dat besloten ligt in artikel 6 EVRM en kan tevens een inperking vormen van het recht op effectieve deelname aan het proces en een adequate verdediging¹¹ en de beginselen van openbaarheid en onmiddellijkheid.

⁹ MvT, p.6.

¹⁰ Het aanwezigheidsrecht staat niet expliciet in artikel 6 EVRM, maar moet daarin worden 'ingelesen'. In art. 14 lid 3 sub d IVBPR staat wel expliciet dat de verdachte het recht heeft om in zijn tegenwoordigheid te worden berecht. Zie ook; [Richtlijn \(EU\) 2016/343](#) betreffende de versterking van bepaalde aspecten van het vermoeden van onschuld en van het recht om in strafprocedures bij de terechtzitting aanwezig te zijn, artikel 8.

¹¹ art. 6 lid 3 EVRM

datum 15 juni 2022
kenmerk
pagina 6 van 9

Tegen deze achtergrond wordt een mensenrechtenparagraaf in de NvT gemist. Er wordt nu slechts een enkele opmerking over gemaakt op de tweede pagina van de NvT. De Raad geeft in overweging deze analyse nader uit te werken.¹²

6. AMvB of wet in formele zin

Het valt de Raad op dat een beperking van fundamentele rechten als hierboven geschetst wordt geregeld in een AMvB, die een uitwerking vormt van de definitiebepaling van ‘horen’ (art. 131a Sv en art. 78a Sr). De Grondwet bepaalt voor inbreuken op daar geformuleerde grondrechten en ook voor een aantal andere fundamentele kwesties dat die moeten worden geregeld in een wet in formele zin. Het recht op een eerlijk proces en als onderdeel daarvan het aanwezigheidsrecht staan niet in de Grondwet. Hoewel daarin derhalve niet expliciet is bepaald dat het aanwezigheidsrecht slechts bij wet in formele zin kan worden ingeperkt, past het wel binnen de systematiek van de Grondwet.

Het gaat immers om een fundamenteel recht, dat voortvloeit uit art. 6 EVRM en in art. 14, derde lid aanhef en onder d, IVBPR.¹³ Voorts is het een wijziging in het strafprocesrecht, dat ook is neergelegd in een wet in formele zin. Andere mogelijke beperkingen van het aanwezigheidsrecht, zoals het bevel om de verdachte uit de zittingszaal te laten verwijderen, hebben ook een basis in de wet (artikel 273, derde lid, Sv). Het gaat om een principiële kwestie die niet al te lichtvaardig gewijzigd mag worden; instemming van de volksvertegenwoordiging is hier de logische weg.

Daarbij miskent plaatsing in het Besluit videoconferentie (dat een uitwerking vormt van de definitiebepaling van ‘horen’) dat het om veel meer gaat dan een vorm van horen. Dat mag worden *gehoord* via videoconferentie betekent nog niet dat allerlei andere processuele handelingen ook digitaal mogen worden verricht¹⁴ en dat de hele zitting aldus kan worden ‘bijgewoond’. Het aanwezigheidsrecht van de verdachte ziet ook niet alleen op het horen van de verdachte in persoon, maar is ruimer dan dat; het stelt de verdachte in staat waar te nemen of het proces eerlijk is en hoe het vonnis tot stand komt, en het stelt hem in staat effectief te participeren in het proces. Bovendien dient het de openbaarheid daarvan. Vanuit dat perspectief is het Besluit videoconferentie niet te beschouwen als ‘slechts’ een uitwerking van art. 131a Sv (betreffende het ‘horen’) maar een uitbreiding daarvan en daarmee een verder gaande beperking van grondrechten.

In het ontwerp van het nieuwe Wetboek van Strafvordering wordt wél gekozen voor een regeling in de wet in formele zin. Het huidige art 2 Besluit videoconferentie wordt daarin ‘omgezet’ (en uitgebreid) in art. 1.11.4 Sv. Deze bepaling luidt:

¹² (Het bureau van) de Raad is eventueel bereid een korte analyse aan te leveren van de relevante jurisprudentie.

¹³ HR: 2002:AD5163, r.o. 3.3 en HR: 2019:709, r.o. 2.3.2

¹⁴ Vgl. B. de Wilde, ‘[De toelaatbaarheid en wenselijkheid van berechting met aanwezigheid van procesdeelnemers via een videoverbinding](#)’, § 5 op Platform Modernisering.

Raad voor de
rechtspraak

datum 15 juni 2022
kenmerk
pagina 7 van 9

Artikel 1.11.4

1. In afwijking van artikel 1.11.3 kan slechts met instemming van de verdachte gebruik worden gemaakt van videoconferentie:

a. voor zijn verhoor bij de behandeling van de vordering tot bewaring door de rechter-commissaris;
b. voor zijn berechting.

2. Indien de te horen, verhoren of te ondervragen persoon een auditieve of visuele handicap heeft, wordt geen gebruik gemaakt van videoconferentie indien redelijkerwijs kan worden verondersteld dat dit afbreuk doet aan zijn inbreng of positie in het strafproces, dan wel aan de rechten van andere procesdeelnemers.

3. In afwijking van het eerste en tweede lid kan de rechter beslissen dat van videoconferentie gebruik wordt gemaakt indien dat dringend noodzakelijk is in het bijzondere belang van de beveiliging van het verhoor of de zitting.

Opvallend is overigens dat het instemmingsvereiste hier ruimer is dan in het huidige recht. Het geldt bij de 'berechting', niet slechts bij de inhoudelijke behandeling van de MK. Verder is relevant dat de wetgever aanleiding heeft gezien in het kader van het moderniseringstraject de betreffende bepaling uit het Besluit Videoconferentie in de wet te verankeren.

De Raad adviseert de uitgebreide uitzondering van artikel 2 lid 3 Besluit Videoconferentie reeds nu in een wet in formele zin neer te leggen.

7. Ervaring en onderzoek

Artikel 2 lid 3 Besluit Videoconferentie biedt de mogelijkheid (en met de voorgestelde wijziging de verruimde mogelijkheid) te kiezen voor telehoren, ook bij de inhoudelijke zitting, ook als de verdenking zeer ernstig is (en er dus veel op het spel staat) en ook als de verdachte zelf graag in persoon op de zitting aanwezig wil zijn. In de inleiding werd al genoemd dat de afgelopen periode veel ervaring is opgedaan en onderzoek is verricht naar telehoren. Daaruit komt een beeld naar voren van de kansen en risico's, de voordelen en nadelen van telehoren.

In sommige gevallen kan door middel van telehoren juist beter recht worden gedaan aan het aanwezigheidsrecht/ het recht op een eerlijk proces, omdat het een alternatief kan bieden voor een verdachte die anders geheel afwezig zou zijn geweest. Zo is denkbaar dat een verdachte het vervoer van en naar de rechtbank en het wachten in het cellencomplex van de rechtbank (en bij de EBI; de visitatie na terugkeer) als onprettig ervaart en geneigd is afstand te tekenen voor een pro forma zitting of een andere zittingsdag die hem minder relevant voorkomt. Als dan een telehoor-optie kan worden aangeboden, kan de verdachte de zitting toch virtueel bijwonen en kunnen de rechters vragen stellen.

De voorgestelde uitzondering ziet echter op de situatie waarin de verdachte ondanks genoemde ongemakken wel in persoon op de zitting wil verschijnen en gedwongen wordt genoegen te nemen met telehoren. In die situatie is het goed om rekening te houden met de nadelen van telehoren. Daarbij kan allereerst worden gedacht aan communicatieproblemen; via telehoren is non-verbale communicatie lastiger waar te nemen. Bovendien wordt de verdachte mogelijk beïnvloed door zijn directe omgeving

de Rechtspraak

Raad voor de
rechtspraak

datum 15 juni 2022
kenmerk
pagina 8 van 9

die voor de rechters niet geheel zichtbaar is. Voor rechters is het ook moeilijker om orde te houden, te peilen of de verdachte nog begrijpt wat er besproken wordt en om vertrouwen/ een werkbare sfeer te creëren. Aangezien de verdachte letterlijk een buitenstaander is, kan hij de indruk krijgen geen eerlijk proces te krijgen. Ook kan sprake zijn van een verlies aan rituele waarde en daarmee gevoelde legitimiteit van de zitting en de uitspraak. Bovendien valt het nodige te zeggen over de positie van slachtoffers, tolk en advocatuur. Voor de advocaat is het natuurlijk zowel van belang om in de zittingszaal aanwezig te zijn als om bij zijn cliënt te zijn, maar hij kan maar op één plek tegelijk zijn. Voorts is een voorwaarde voor succesvol telehoren dat de techniek (aan beide kanten)¹⁵ goed functioneert en dat de voorzitter de regie kan houden.¹⁶

Over dergelijke kwesties is uitgebreid gerapporteerd in het WODC-onderzoek 'de Verdachte in Beeld' dat u onlangs aanbood aan de Tweede Kamer. In de beleidsreactie van 11 april 2022 onderschrijft u de conclusies van dit rapport en kondigt aan dat het daarin geschetste afwegingskader zal worden betrokken bij de vormgeving van nadere regelgeving.¹⁷ De Raad geeft in overweging in de NvT te schetsen hoe de onderzoeksresultaten een rol hebben gespeeld bij de vormgeving van dit Ontwerp Besluit.

WERKLAST

Het Ontwerp Besluit heeft naar verwachting van de Raad geen substantiële gevolgen voor de werklust van de Rechtspraak.

CONCLUSIE

De Raad heeft geen zwaarwegende bezwaren tegen het Besluit, maar geeft u in overweging om de Toelichting uit te breiden en de (aangepaste) uitzonderingsgrond in een wet in formele zin neer te leggen in plaats van een AMvB.

TOT SLOT

Indien na het uitbrengen van dit advies het Besluit op belangrijke onderdelen wordt gewijzigd, dan wordt de Raad graag in de gelegenheid gesteld daarover aanvullend te adviseren. Met het oog op de

¹⁵ In de penitentiaire inrichting en in de zittingszaal.

¹⁶ De voorzitter van de meervoudige kamer gaat over de orde ter zitting. Wanneer de verdachte echter in de penitentiaire inrichting (p.i.) verblijft, kan de 'orde' van de p.i. de regie van de voorzitter doorkruisen. Zo kan het zijn dat de p.i. gaat bepalen hoelang de zitting duurt of in elk geval hoelang het telehoren duurt, of uitloop mogelijk is of niet, wanneer gepauzeerd wordt, wat de bij de verdachte aanwezige advocaat wel of niet mee naar binnen mag nemen et cetera.

¹⁷ [De verdachte in beeld | Rapport | Rijksoverheid.nl](#)

datum 15 juni 2022
kenmerk
pagina 9 van 9

voorbereiding van de gerechten op de invoering van het uiteindelijke Besluit, stelt de Raad het op prijs als hij geïnformeerd wordt over de plaatsing van de definitieve tekst in het Staatsblad.

Hoogachtend,

Voorzitter Raad voor de rechtspraak